

Bangsbostrand

Bangsbostrand ligger ca. 2 km syd for Frederikshavn. Det var oprindeligt et lille fiskerleje, hvorfra fiskerne fangede rødspætter ved grundene ud for Bangsbostrand. Og fiskernes små havne bygget af sten ud fra kysten, de såkaldte kåse, er stadig synlige ved udmundingen af Bangsbo Å i Kattegat.

Fiskerne kendte de farefyldte grunde ud for kysten, der strækker sig langs kysten fra Bangsbostrand mod nord. Foto: Nordjyllands Kystmuseum, ca. 1900.

Da fiskerne kunne overskue det farefyldte farvand fra kysten, var det naturligt, at nogle af fiskerne også tilbød sig som lodser helt fra 1500-tallet. For Bangsbostrand var det første sted ved Dvalegrundene, som skibene mødte, når de sejlede langs Jyllands kyst på vej mod Norge eller Vesterhavet.

Men lodseriet i Bangsbostrand blev først etableret i 1799. Det skyldtes, at overlods Poul Løwenørn besøgte Bangsbostrand i 1797. Og den kendsgerning, at Bangsbostrand var det første sted, skibene mødte ved de farefulgte grunde ud for kysten, var begrundelsen for, at lodserne i Bangsbostrand blev autoriseret i form af et reglement for et kongeligt godkendt lodseri ved Bangsbostrand.

Efter omkring 90 års forløb havde der været ansat 22 lodser i Bangsbostrand. De fleste var ansat i lodseriernes første år i sejlskibenes storhedstid, men beskæftigelsen som lodser ebbede ud i takt med, at dampskibene fortrængte sejlskibene. I de mellemliggende år blev lodserne samlet i 1834 i Frederikshavns, Bangsbostrands og Hirtsholmenes Lodseri. Lodserierne i det nordlige Kattegat endte senere som Skagen Sølodseri.

Lodsningen fra Bangsbostrand ophørte reelt i 1880'erne. Men lodseriet i Bangsbostrand blev først nedlagt i 1911 af Marineministeriet efter den længstlevende lods død. For det var kun Marineministeriet i København, der kunne oprette og nedlægge lodserier. Men det er ikke det eneste lodseri, der er ophørt på samme vis. Selv i 1950'erne måtte Forsvarsministeriet erkende, at nogle lodserier havde opgivet ævred uden ministeriets vidende og accept.

Lodstaksterne for året 1883 - se Frederikshavn, hvor taksterne for Frederikshavns, Bangsbostrands og Hirtsholmenes Lodser er gengivet.

Skrevet af Danmarks Lodsmuseumsforening.